

Національний університет
цивільного захисту
України

Х РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС НАУКОВИХ РОБІТ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА ОЧИМА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ»

НАУКОВА РОБОТА
*“ГЕНДЕРНА СКЛАДОВА СТАБІЛЬНОГО СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ, БЕЗПЕКИ ТА
МОДЕРНІЗАЦІЇ”*

Підготувала:
Помаза-Пономаренко А. Л., к.держ.упр.

Науковий консультант – Домбровська С. М., д.держ.упр., проф.

Харків - 2016

Постановка актуальності

Трансформаційні перетворення в Україні зумовлені та продовжують супроводжуватися фінансово-економічною й політично-законодавчою нестабільністю, нарощуванням кризових явищ у соціальній сфері, *неврахуванням гендерної складової та дисбалансом у регіональному розвитку*. Зважаючи на це, важливою є розробка конкретних заходів у межах реалізації запропонованого Президентом України Петром Порошенко «пакету реформ» з метою забезпечення децентралізації влади та безпечного соціально-економічного розвитку регіонів за умови гендерної збалансованості державної політики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемам модернізації соціального й економічного регіонального розвитку в контексті впровадження її концепцій, стратегій і моделей присвячені наукові напрацювання таких науковців: Е. Афоніна, В. Бакуменка, С. Білої, О. Васильєвої, А. Дегтяра, І. Дегтярьової, Л. Дідківської, М. Долішнього, С. Домбровської, В. Дубич, Я. Жаліло, Є. Карташова, В. Ковальчук, О. Коротич, О. Лебединської, М. Латиніна, Е. Лібанової, О. Снігової, А. Халецької, Л. Хашиєвої та ін.

Разом із тим, *особливої уваги вимагає* визначення новаційних підходів до розробки моделей регіонального розвитку й акцентування уваги в них на гендерній складовій.

Постановка завдання

Отже, метою цього дослідження є
обґрунтування вибору моделі соціально-економічного
регіонального розвитку,
визначення ролі та місця в ній гендерної складової
в контексті системної модернізації державного управління
й в інтересах забезпечення системи безпеки України.

Основні положення дослідження

1. *Регіональний розвиток* – це результат впливу агрегованих факторів, які втілюються в ряді позитивних змін, зокрема масштабів виробництва, кількості зайнятих, обсягів капіталовкладень, розміщення та раціональності використання всіх ресурсів. Серед них ключовими є такі: 1) ті, що непереміщуються;

2) мобільні;

3) людські.

Звісно, для забезпечення ефективного розвитку регіонів потрібен баланс їх усіх. Проте *людські ресурси* займають визначальне місце, оскільки головне багатство суспільства – це люди, які є генераторами «енергії» та ідей. Тому на передній план виходить концепт розвитку людського потенціалу.

Це у свою чергу вимагає певного накопичення позитивних якісних і кількісних змін у самому регіоні та відношенні до цих ресурсів, зокрема необхідне 3D узгодження, основу якого становлять архетипи (*Аніма й Анімус*).

2. Питання щодо класифікації моделей державного управління соціальним та економічним розвитком в інтересах забезпечення регіональної безпеки є *дискусійним*. Причина цього така: кожна держава реалізує свою “політику”. Систематизовано ці *моделі* можна подати таким чином:

- еколого-економічна модель;
- інноваційно-інвестиційна модель;
- кластерна модель;
- мобілізаційно-інфраструктурна модель;
- *модель сталого розвитку* (а точніше “стабільного” розвитку).

Сучасний етап розвитку України вимагає використання новаційних підходів – гендерно орієнтованих, які можуть реалізуватися найповніше саме за моделі стабільного розвитку регіонів, зважаючи на її *змістовність, комплексність і масштабність*.

3. Успіх упровадження моделі стабільного розвитку в межах регіонів залежить від ряду факторів і обставин. Для України пріоритетним є перехід до нової якості економічного зростання за умови повноцінного використання *людського потенціалу як чоловіків, так і жінок*, який вимагає соціальної згуртованості та посилення демократичних процесів.

У Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020” зазначено, що варто забезпечити стійке соціально-орієнтоване зростання економіки екологічно невиснажливим способом, створити сприятливі умови для розвитку громадянського суспільства. Однак ця Стратегія не персоніфікує стать особистості, для якої слід створити кращі умови для життєдіяльності, незабезпечуючи тим самим упровадження *гендерноузгодженого підходу*.

4. Означена проблема потребує вирішення шляхом науково обґрунтованої гендерновиваженої системи добору кадрів, значним резервом якої є освічені *жінки*. Вони мають високий рівень орієнтації на соціально-трудова діяльність, обумовлений їхньою освітньо-професійною підготовкою, значенням для них зарплати як частини доходу сімейного бюджету тощо.

Цей принцип активно впроваджується в економічно розвинених країнах. Так, слушні пропозиції Жіночої групи, надані під час розробки документу *«Майбутнє, якого МИ прагнемо»* щодо необхідності використання поняття не зелена економіка, а стійка та справедлива, ураховані під час дотримання принципів диференційованої відповідальності, прозорості, рівноправності поколінь тощо.

5. ЗУ «Про засади державної регіональної політики» одним із завдань суб'єктів адміністрування визначив проведення моніторингу й оцінки результативності реалізації такої політики (п. 8 ч. 1 ст. 12). Згідно з п. 4 ч. 1 ст. 1 цього Закону *моніторинг* і оцінка результативності реалізації державної регіональної політики – це *періодичне (щокварталу і щороку) відстеження відповідних індикаторів* на основі офіційних статистичних даних й інформації органів влади. Відповідно до ч. 2 ст. 23 цього Закону перелік індикаторів визначається відповідною *Методикою*, затвердженою Урядом України, основним серед яких є Індекс людського розвитку (*ІЛР*).

Аналіз положень Додатку 1 і 2 цієї Методики дозволяє наполягати на такому: ні показники щоквартальної оцінки соціально-економічного розвитку регіонів, ні щорічної оцінки не містять указівки на необхідність визначення показника *гендерного розвитку* в контексті ІЛР.

Висновки

Уважаємо, що, з метою забезпечення системи регіональної безпеки, Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020” (Розділ 2), ЗУ «Про засади державної регіональної політики» (п. 2, п. 3 ч. 1 ст. 6) і Методика проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики (Додаток 1 і 2) потребують доопрацювання шляхом:

- доповнення показників соціально-економічного розвитку регіонів *Індексом гендерного розвитку*. Усі складові ІЛР однаковою мірою важливі для здійснення оцінювання соціально-економічного регіонального розвитку ;
- урахування *гендерно-соціально-інституційної складової*. Необхідне кадрове забезпечення в напрямку гендерного збалансування, створення в цьому разі необхідної маси соціального капіталу й оновлення системи прогнозування та планування розвитку регіону. Оскільки ЖІНКИ можуть забезпечити системність, різноаспектність і спадкоємність під час формування політики регіонального розвитку, а під час її реалізації - не допустити дестабілізації та соціальних потрясінь в суспільстві !

Національний університет
цивільного захисту
України

РОЗВИТОК

Регіон

ГЕНДЕР

Майбутнє

ЗАКОН

Дякую

Суспільство

ЖІНКИ

за увагу!

ДЕРЖАВА

Реформи

ІЛР

кадри